

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 43

27. listopada 2016.

cijena 200 Ft

Foto: Luca Gažić

12. stranica

Jubilarna godina martinačkoga Ženskog pjevačkog zbora „Korjeni“

Croatiada

4. – 5. stranica

Garci u posjetu HDS-u

6. stranica

Slavistički dani

9. stranica

Komentar

Samo jedan...

Imate li osjećajni ili bilo kakav odnos prema pojedinim brojevima? Moguće, kada igrate loto, kupujete tombolu, postoji u nizu brojeva nekoliko koji po vašem sudu donose vam priželjkivanu sreću. A također tu su i datumi rođendana, vjenčanja, ili vjerovanja i praznovjerja oko pojedinih brojeva... Što mislite o broju jedan ili rednome broju prvi? Po enciklopedijskoj natuknici, jedan je prvi broj u skupini prirodnih brojeva, a stari Grci nisu ga smatrali brojem. Jedan je i školska ocjena, koja predstavlja minimalno znanje ili u nekim sustavima najveće znanje. Postoje i umjetnici koji nisu mogli nadmašiti svoje prve uspjehe iako je broj jedan više od ničice, za njih se on ipak smatra maksimalnim, glede uspješnosti ili vrsnosti. Mi, Hrvati u Mađarskoj, u mnogim smo društvenim, političkim, obrazovnim pitanjima bili pokretači ili poticatelji nečega. Jedan od mnogih. S preuzimanjem santonavčke Hrvatske škole u nadležnost tadašnje Zemaljske samouprave Hrvata u Mađarskoj, prvi smo bili na putu izgradnje kulturne autonomije ovdašnjih narodnosti, na naš je poticaj pokrenuta i narodnosna stipendija školovanja. Jedina smo narodnost koja ima svoju Izdavačku kuću Croatica ili Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište u matičnoj domovini, među prvima smo pokrenuli internetski radio, Radio Croatica, potom Medijski centar Croatica (Hrvatski glasnik i Radio Croatica), jedino naša zajednica ima natjecateljski program učenika, zvan Croatiada. Poseban je i naš tjednik Hrvatski glasnik, na šesnaest stranica u boji, iz tjedna u tjedan u vašem je hrvatskome domu. Izvorni napisi iz pera hrvatskih novinara u Mađarskoj o nama i za nas. Zapravo, koliko cijenimo što smo prvi, pioniri? Jesmo li svjesni da smo mnogim manjinama u Mađarskoj utrli putove razvoja? Čini mi se da ni upola toga nismo svjesni, i kadšto mislim da sve to smatramo bogomdanim. I kako bismo nastavili tim putovima inovacije, potrebni su nam iskreni dijalozi, rasprave i sučeljavanja mišljenja. Jedino nas to može spasiti u budućnosti. Jer dok se budemo mjerkali kroz nišan županijskih granica, sjeverno ili južno od Balatona, dok budemo jedan drugoga podcjenjivali, nećemo biti jedni jedini ili prvi. Malo je u nas konstruktivne kritike, koja jest pokretačka snaga. Trebamo i nadalje biti lučnoše kvalitete i razvoja, smjeli i hrabri. Jer nitko umjesto nas neće učiniti prve korake. Zbog toga, čitatelju moj, cijeni sve što je hrvatsko, jer po tome si (smo) jedini, jedinstveni. Jedno je što nas razlikuje od mnoštva i gomile na ovim prostorima.

Kristina

Glasnikov tjedan

Hrvatski sabor 9. saziva konstituiran (ustanovljen) je 14. listopada, a zastupnici su odlučili da će dužnost predsjednika Sabora obnašati Božo Petrov, zastupnik iz stranke Most nezavisnih lista. Stotinu četrdeset pet nazočnih zastupnika izabralo je predsjednika Sabora rezultatom glasovanja od 132 glasa „za“, jednim „protiv“ te 12 „suzdržanih“. Božo Petrov (1979.), liječnik, specijalist psihijatrije, na dužnost predsjednika Hrvatskoga sabora dolazi s dužnosti potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske.

(vjerodostojnost) Hrvatskoga sabora. K tome, naglasio je Petrov, „zalagat ću se i za jačanje uloge Sabora i u okviru Europske unije“ te dodao da želi osnažiti ulogu parlamentarne diplomacije. Hrvatski je sabor, nakon izbora svoga predsjednika, izabrao i Mandatno-imunitetno

povjerenstvo koje Saboru podnosi izvješće o provedenim izborima te o aktualnome zastupničkom ustrojstvu. Nakon prihvatanja Izvješća Mandatno-imunitetnog povjerenstva o provedenim izborima, zastupnici su prisegnuli predsjedniku Sabora.

Za potpredsjednike Sabora izabrani su: Milijan Brkić, Goran Jandroković, Željko Reiner, Ivan Vrdoljak i Milanka Opačić, na dužnost tajnika Hrvatskoga sabora izabran je Davor Orlović. Pet dana kasnije, 19. listopada, Hrvatski je sabor izglasovao povjerenje vladi predsjednika Andreja Plenkovića koji je sa svojim ministrima položio prisegu. Predsjednik vlade Andrej Plenković svoje obraćanje Saboru završio je parafrazom znamenitoga govora Ivana Mažuranića, iz 1886. godine, koja, kako je rekao, najsazetije opisuje pristup preuzimanju upravljanja izvršne državne vlasti u sljedeće četiri godine.

„Svjestan razine odgovornosti i izazova koji su pred nama, vjerujem u Hrvatsku, vjerujem u njezinu prošlost, u njezinu sadašnjost i u njezinu budućnost“.

Branka Pavić Blažetin

„Svjestan razine odgovornosti i izazova koji su pred nama, vjerujem u Hrvatsku, vjerujem u njezinu prošlost, u njezinu sadašnjost i u njezinu budućnost“.

U nastupnom obraćanju predsjednik Sabora Petrov istaknuo je svoju posvećenost „očuvanju demokratskih standarda u budućem radu Hrvatskoga sabora“ i „vraćanju povjerenja građana u Hrvatski sabor“. „Naša je zadaća i daljnja nadogradnja Hrvatskoga sabora kao temeljne komponente političkoga sustava“, istaknuo je. Reče da će se zalagati za jačanje uloge parlamentarnih radnih tijela i mehanizma saborskog nadzora nad radom Vlade Republike Hrvatske – aktualnoga prijedpodneva. Najavio je i jačanje aktivnosti suradnje s javnošću i svim dijelovima društva kako bi se poboljšala transparentnost (prozirnost) i kredibilnost

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija
radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, svaki radni dan od 18 sati pet radijskih emisija s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.
Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatica.

Izglasovano povjerenje novoj vladi

Hrvatski je sabor 19. listopada izglasovao povjerenje vladi predsjednika Andreja Plenkovića, s 91 glasom za, 45 glasova protiv i 3 suzdržana. Pošto su dobili povjerenje saborske većine, članovi nove vlade položili su svečanu prisegu.

Nova, 14., Vlada Republike Hrvatske imat će 20 ministara. Ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta Martina Dalić, ministar vanjskih i europskih poslova Davor Ivo Stier, ministar obrane Damir Krstičević te ministar uprave Ivan Kovačić obnašat će ujedno i dužnosti potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske. Zdravko Marić ministar je financija, Vlaho Orepić ministar unutarnjih poslova, Ante Šprlje ministar pravosuđa, Tomislav Tolušić ministar poljoprivrede, Gabrijela Žalac ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Lovro Kušćević ministar gradi-

teljstva, Slaven Dobrović ministar zaštite okoliša i energije, Oleg Butković ministar mora, prometa i infrastrukture, Tomislav Čorić ministar rada i mirovinskog sustava, Nina Obuljen Koržinek ministrica kulture, Gari Capelli ministar turizma, Pavo Barišić ministar znanosti i obrazovanja, Milan Kujundžić ministar zdravstva, Tomo Medved ministar hrvatskih branitelja, Goran Marić ministar u vladi te Nada Murganić ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

„Neovisno o stranačkoj pripadnosti njezinih članova, vlada koju ću voditi bit će vlada svih hrvatskih građana. Ostvarivanje zajedničkih nacionalnih i društvenih ciljeva mora biti ispred političkih i ideoloških razlika, stoga će vlada provoditi politiku nacionalnog zajedništva“, naglasio je Andrej Plenković te nastavio: „Promovirat ćemo odgovorno suočavanje s prošlošću i osudu svih nedemokratskih sustava koji su u Hrvatskoj kroz proteklo stoljeće prouzročili tragična strada-

nja, progone i likvidacije političkih neistomišljenika. Cilj rada Vlade Republike Hrvatske bit će usmjeren na nadilaženje društvenih podjela te pružanje zadovoljštine žrtvama svih totalitarizama.“ Dodao je kako vjeruje da će vlada imati dobru suradnju s Hrvatskim saborom, ističući kako su Hrvatskoj u interesu konstruktivna kritika i argumentirana rasprava unutar Sabora, koja će dovesti do uspješnijih javnih politika. Pozvao je sve parlamentarne stranke na konstruktivan rad i suradnju u tijelima Hrvatskog sabora te na plenarnim sjednicama. „Prema najvišim demokratskim standardima, uvjeravam vas kako ću, kao predsjednik vlade svih hrvatskih građana, razmotriti sve prijedloge usmjerene na dobrobit Hrvatske i našega društva.“

- mcc -

Predaja obnovljenoga dvorišta Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe

U svečanim okvirima, 18. listopada, predano je na uporabu obnovljeno dvorište Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, koji je od 2010. godine u održavanju Hrvatske državne samouprave. Za obnovu dvorišta HDS je dobio dva milijuna forinta od Ministarstva ljudskih resursa, krajem 2015. godine, a cjelokupna je obnova stajala nešto više od četiri milijuna, čija je razlika podmirena iz proračuna Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, kaže HDS-ov predsjednik Ivan Gudan. Dvorište je preuređeno u višenamjenski kulturni prostor, a izvođač radova Wolfbau Team Kft. radove je završio 20. travnja 2016. godine. Ovoga dana, 18. listopada 2016., iskorištena je prilika, te je otkrivena i ploča sa zahvalom Poljoprivrednoj zadruzi „Biser Drave“ koja je 1975. godine zgradu današnjega Kluba darovala Hrvatima grada Pečuha. Na otkrivanju spomen-ploče bio je i Đuso Dudaš, ta-

dašnji predsjednik starinske zadruge, s nekoliko njezinih nekadašnjih djelatnika, a na svečanosti predaje govorili su voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe Mišo Šarošac i HDS-ov predsjednik Ivan Gudan. Na otvaranju su bili i generalna konzulica Vesna Haluga te glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp.

Cilj je projekta bio stvaranje prostora za odvijanje programa Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe na otvorenome, te stvaranja mediteranskog ugođaja dvorišta. Posađene su sredozemne biljke, postavljeni kamen je iz Hrvatske, napravljena je natkrivena vanjska kuhinja sa štandom...

Branka Pavić Blažetin

Croatiada

Susret hrvatskih dramskih, lutkarskih i literarnih družina

Učenici keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, 14. listopada održan je Susret hrvatskih dramskih, lutkarskih i literarnih družina u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleža. Nakon pozdravnih riječi ravnatelja škole Gabora Győrvárija i HDS-ove dopredsjednice Angele Šokac Marković otpočelo je „kazališno“ druženje. Sudionici Susreta bili su: učenici Osnovne škole Miroslava Krleža s predstavom nastalom na tekst Viktora Cara Emina: Nevidljivi Jurić, njihova je mentorica nastavnica Erika Žarac; učenici martinačke osnovne škole s predstavom nastalom na tekst Sanje Seferović-Bosak: Zabrinuti Kekepeare, njihova je mentorica nastavnica Ljubica Kolar Vuković; Učenici Osnovne škole „István Fekete“ iz Boršfe s predstavom nastalom na tekst Erike Rac: Putovanje u Ameriku, njihova je mentorica Ljubica Silađi; učenici mohačke osnovne škole

s predstavom nastalom na tekst Tina Kolumbića: Igramo se grada, njihova je mentorica nastavnica Marija Barac, a komad je s njima uvježbala nastavnica Mirjana Bošnjak; učenici koljnofske Osnovne škole „Mihovil Naković“ s predstavom nastalom na tekst Crvenkapica, njihova je mentorica Biserka Brindza; učenici keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“ s predstavom nastalom na tekst Anice Kovač: Telefonski razgovori, njihova je mentorica Anica Kovač. Program je ostvaren uz financijsku potporu Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa.

Najmlađa publika

Poput svakog događaja, i ovaj nam pokazuje svoja dva lica. Bilo je zaista nevjerojatno gledati djecu na pozornici koja su savršeno naučila tekst predstave koju su izvodila, sa saznanjem kako ona nakon pozornice ne mogu kazati na hrvatskom jeziku ništa o predstavi u kojoj su glumili.

Svi sudionici Susreta zajedno

Odazvale su se škole, njih pet, u kojima se odvija nastava hrvatskoga jezika, ali škole s različitim modelom njezina odvijanja. Keresturska, boršfanska i mošačka škola jesu ustanove u kojima učenici koje smo vidjeli na pozornici tek u pet sati tjedno pohađaju predmet koji se zove hrvatski jezik i književnost, uza sat narodopisa. U boljem slučaju učenici imaju možda još prilike u svojoj školi sudjelovati, ako tako nešto postoji, u sklopu krugova narodnoga plesa, ili na dodatnim satima fakultacije, satima hrvatskoga jezika. Predstavile su se i skupine škola koje u svome programu imaju naziv dvojezična škola, pečuska hrvatska škola Miroslava Krleže, martinačka osnovna škola i koljnofska Osnovna škola Mihovila Nakovića.

Učenici martinačke škole

Za neke od viđenih „predstava“ tekst su napisali sami učitelji, drugi su se poslužili nekim od hrvatskih autora. U svom obraćanju nazočnima Angela Šokac Marković zahvalila je djeci i nastavnicima koji su ih pripremili na uloženu trudu i odazivu Susretu dramskih družina. Reče da se jezik ne uči samo na satu nego i u drugim vidovima zanimanja u hrvatskim školama, uz druženje i igru te kako su se djeca dokazala kao mali glumci, te im poželjela daljnje uspjehe. Svim sudionicima, školama uručen je paket knjiga. Napomenimo da je Susret hrvatskih dramskih, lutkarskih i literarnih družina bio sastavnim dijelom programa Croatiade koji je prije dvadeset i nešto godina osmislio i pokrenuo tadašnji savjetnik za hrvatsko školstvo pri HDS-ovu Uredu, pokojni Stipan Blažetin. U godinama koje su slijedile, dionica Cro-

Koljnofski su učenici ne samo glumili nego i plesali, pjevali.

Učenici Osnovne škole „István Fekete“ iz Boršfe

atiade Susret hrvatskih dramskih, lutkarskih i literarnih družina, uz dionicu pisane hrvatske riječi, literarni izričaj je zanemaren.

Učenici Hrvatske škole Miroslava Krleže

Mnogobrojna publika, učenici nižih razreda Hrvatske škole Miroslava Krleže

Sve u svemu, druženje je bilo lijepo i ugodno, s mnogo toplih dojmova, a djeca su uživala predstavljajući naučeno, vidjelo se to i na pozornici i pošto su se spustili s nje. Oko nesmetanog odvijanja Susreta brinula se referentica HDS-ova Ureda Eva Molnar Mujić.

*Branka Pavić Blažetin
Foto: Á. Kollár/ BPB*

Garci u posjetu hrvatskim ustanovama u Budimpešti

Garska Hrvatska samouprava 21. rujna 2016. organizirala je jednodnevni posjet hrvatskim ustanovama u Budimpešti.

Poticaj je došao još pri kraju prethodnog izbornog ciklusa, kada je tadašnja zastupnica garske Hrvatske samouprave Anuška Šibalin-Bajai predložila da posjetimo Mađarski parlament. Zbog drugih programa taj smo posjet tek sada ostvarili, a to nam je umnogome olakšalo da Hrvati u Mađarskoj već imaju glasnogovornika u Mađarskom parlamentu. Tom smo programu još priključili i ostale ustanove Hrvata u Mađarskoj koje se nalaze u našem glavnom gradu, pa smo ostvarili cjelodnevni izlet.

Pozvali smo i naše bivše suseljanke koji već žive u Baji i neko-

Zastupnik garskog izbornog okruga, državni tajnik Róbert Zsigó i glasnogovornik Hrvata u Mađarskome parlamentu Mišo Hepp, rodom Garac, primili su Garce u Mađarskome parlamentu.

liko naših prijatelja iz Topolja, zbratimljenog naselja u Republici Hrvatskoj, koji su rado prihvatili naš poziv jer još nikada nisu bili u Budimpešti. Tako smo do zadnjega sjedala napunili autobus od pedeset osoba.

Počeli smo s Uredom Hrvatske državne samouprave, gdje nas je primio predsjednik Ivan Gudan. On nam je pokazao prostorije i vijećnicu Ureda te govorio o sastavu, djelatnosti i HDS-ovim ustanovama, najvažnijim planovima i izazovima u bliskoj budućnosti. U vezi s Bačkom istaknuo je plan utemeljenja hrvatskoga kulturnog središta u Baji, jer jedino u Bačkoj još ne djeluje takva ustanova u HDS-ovu održavanju. Tada bi se mogla ostvariti uža suradnja između HDS-a i mjesnih hrvatskih samouprava u našoj regiji.

Nakon toga je slijedila Hrvatska gimnazija, osnovna škola i učenički dom (HOŠIG), gdje nas je primila ravnateljica Ana Gojtan. Ona nam je ukratko predstavila ustanovu, njezinu povijest i djelovanje i provela nas kroz zgradu. Posjetili smo knjižnicu, učenički dom i nekoliko učionica, naprimjer za pjevanje, biologiju, kemiju i tjelesni odgoj. Vidjeli smo jednu sasvim suvremenu

obrazovnu ustanovu koja otvorenih vrata čeka učenike iz svih regija Hrvata u Mađarskoj.

Sljedeća postaja našeg izleta bila je nakladnička kuća i Medijski centar „Croatica“. Tamo su nas primili ravnatelj Čaba Horvath i novinarka Kristina Goher. Bili smo u koncertnoj dvorani i tiskari gdje smo mogli pogledat kako izlazi naš omiljeni tjednik, „Hrvatski glasnik“. Nažalost, zbog nedostatka vremena nismo mogli obići cijelu zgradu jer u Parlament treba stići točno.

U Mađarskom parlamentu bili smo gosti Miše Heppa, glasnogovornika Hrvata u Mađarskoj, rodom iz našega sela. Vrlo srdačno nas je primio i naručio nam stručnog vodiča koji nas je vodio kroz najimpozantniju zgradu mađarske arhitekture. Na susret smo pozvali i Róberta Zsigóa, parlamentarnog zastupnika bajskeg izbornog okruga, ujedno državnog tajnika Ministarstva poljodjelstva, odgovornog za prehrambenu industriju. On zastupa našu regiju već od 1998. godine, ali priznao je da još ni on nije bio u svakom kutu zgrade Parlamenta. Najveće zanimanje gostiju izazvala je aula, mađarska Sveta kruna i donja vijećnica u kojoj su naši domaćini pokazali svoje mjesto. Posjet najvažnijoj ustanovi mađarskog zakonodavstva završili smo u muzejskom odjelu. Garci su se vratili s dubokim dojmovima jer većina je prvi put posjetila naš Parlament, tako i naši prijatelji iz Topolja koji su nam obećali zajednički posjet Hrvatskom saboru.

Nakon vezanih programa, na kraju dana svatko je imao sat i pol slobodnog vremena, kada se mogla izvana obići cijela zgrada, te prošetati se na obali Dunava sa spektakularnim pogledom na budimsku tvrđavu.

I ovim putem zahvaljujemo svim našim domaćinima koji su pridonijeli da smo proveli jedan lijep i koristan dan, te upoznali većinu onih naših ustanova koje djeluju za dobrobit svih Hrvata u Mađarskoj.

Martin Kubatov

Garci su posjetili budimpeštanski HOŠIG, gdje ih je primila ravnateljica Ana Gojtan, rođena Garkinja.

Muzej „Kuća Šenoa“

Premda je za posjetitelje već bio otvoren, 14. listopada svečano je i službeno otvoren Muzej „Kuća Šenoa“. Na otvorenju su bili Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp.

Nazočne je pozdravio i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, dugogodišnji voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe u Pečuhu.

Dobrodošlicu je poželjela Jasmina Reis, pastorka posljednjega Šenoe, Zdenka, Augustova unuka, koja sa svojom obitelji obnavlja kuću i uređuje je za trajanje u budućnosti. Svečanom su činu pribivali brojni prijatelji i Šenoini poklonici, uz druge i akademik Tonko Maroević, Božo Biškupić, Lazo Goluža, gosti iz Mađarske: glasnogovornik Hrvata u Mađarskome parlamentu Mišo Hepp i predsjednik Hrvatskoga kluba „August Šenoa“ u Pečuhu Mišo Šarošac, izaslanik zagrebačkoga gradonačelnika Tedi Lušetić. Otvorenje je glazbeno oplemenila harfistica Marija Mlinar, a književnom riječju učenici Osnovne škole Augusta Šenoe.

Udruga „Svi naši Šenoe“ publici i poklonicima kroz pet uređenih soba približava četiri Šenoinih naraštaja u Zagrebu, i to ne samo s više od dvije i pol tisuće predmeta koji podsjećaju na biskupskoga sladopeka Alojza, zatim na najzagrebačkijega književnika Augusta, slikara Branka i njegova brata geografa i putopisca Milana, zatim enciklopedista Zdenka i druge nego na duh prošlih vremena.

Otvorivši dom u ime pokrovitelja Matice hrvatske, njezin predsjednik akademik Stjepan Damjanović podsjetio je da najstarija hrvatska kulturna ustanova – a narod ne može bez svojih, posebice kulturnih ustanova – iduće godine obilježava 175 godina. August Šenoa u Matici hrvatskoj objavio je više knjiga od ma kojega književnika, a bio je i dugogodišnji, vrlo uspješan glavni urednik Vijenca.

Voditeljica projekta Reis, Jasminka Reis, čuvarica je baštine Augusta Šenoe i njegove obitelji. Tako je u pripremi i manifestacija Dani Augusta Šenoe koja će se održati od 14. studenoga do 13. prosinca 2016. Riječ je o nadnevcima rođenja te smrti hrvatskoga književnika Augusta Šenoe.

Muzej „Kuća Šenoa“ prostire se na nešto više od 200 četvornih metara, i to na dva kata. Jedna je soba potpuno posvećena Augustu Šenoi. Tu je njegov namještaj, knjižnica, osobni predmeti. U vitrinama će se mijenjati postav (osobnih dokumenata Augu-

sta Šenoe, prepiske, njegovih suvremenika...). Jedna soba velika je knjižnica koju su stvarali Šenoe naraštajima i prema zapisu Zdenka Šenoe broji oko 6000 naslova. Na katu je soba koja je uređena kao atelijer Branka Šenoe, a sačuvan je i njegov slikarski pribor. Radno je vrijeme Muzeja „Kuća Šenoa“ u Ulici Ive Mallina 27 od ponedjeljka do petka od 14 do 19, a subotom od 11 do 18 sati. Narečeni Muzej kuća je četiriju naraštaja obitelji Šenoa koja čuva uspomenu na tu obitelj.

Narečeni Muzej kuća je četiriju naraštaja obitelji Šenoa koja čuva uspomenu na obitelj Šenoa.

- mcc -

Pjesnik i svećenik mons. Ivan Golub blagoslovio je i napis s Augustovim riječima iz Diogeneša, što visi na ulazu kuće.

Pisaći stol Augusta Šenoe

„Hrvati kao manjina u okolnim zemljama: povijest, položaj, izazovi“

Glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin sudjelovala je na znanstvenom kolokviju „Hrvati kao manjina u okolnim zemljama: povijest, položaj, izazovi“ održanom 12. listopada u Vukovaru, s predavanjem naslova Narodnosni mediji kao čuvari nacionalnog identiteta.

Kolokvij je organiziran u sklopu obilježavanja Dana Udruge hrvatskih branitelja Sajmište Vukovar, od 7. do 12. listopada 2016. godine, pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva branitelja, Ministarstva kulture, Vukovarsko-srijemske županije i Grada Vukovara. Izlaganja su imali i: dr. sc. Ljiljana Dobrovšak, dr. sc. Stjepan Blažetin, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, koji je govorio na temu Hrvati u Mađarskoj i kulturna autonomija, dr. sc. Željko Holjevac, dr. sc. Castilia Manea Grgin, dr. sc. Koraljka Kuzman Šloger, dr. sc. Mario Bara, dr. sc. Dražen Živić, Tomislav Žigmanov, dr. sc. Sandra Cvikić, Darko Baštovanović, dr. sc. Sanja Vulić. Skupu je nazočila i zamjenica ministra vanjskih i europskih poslova mr. sc. Zdravka Bušić i predsjednik Udruge hrvatskih branitelja Sajmište Vukovar Nikola Tarle.

Okupljenima je zahvalio na sudjelovanju Nikola Tarle, predsjednik Udruge hrvatskih branitelja Sajmište Vukovar.

Predstavljen je i pravni okvir zaštite prava Hrvata kao manjine u 12 okolnih zemalja. Istaknuto je i kako je trenutno najlošiji položaj Hrvata na Kosovu, gdje ih trenutno živi tek tisuću. Inače, problem je Hrvata u svim zemljama depopulacija. Posebice je to vidljivo u Srbiji, gdje je 60-ih godina prošlog stoljeća bilo 160 tisuća Hrvata, a sada ih je 100 tisuća manje. Premda su na posljednjim izborima Hrvati dobili svoje zastupnike u srpskim pokrajinskim i republičkim parlamentima, oni nisu na mjestima donositelja odluka, što nije pozitivno za poštivanje njihovih prava. Istaknuti su problemi s kojima se suočavaju Hrvati u regiji i raznolikost položaja hrvatske nacionalne manjine, što zahtijeva pojedinačan pristup svakoj sa strane matične domovine Hrvatske. I ovaj je kolokvij dio pokušaja senzibiliranja hrvatske javnosti, ali i hrvatske države da se dodatno uključi kako bi se položaj Hrvata u regiji poboljšao, istaknuo je Dražen Živić, voditelj Područnog centra Instituta „Ivo Pilar“ u Vukovaru.

Branka Pavić Blažetin

Trenutak za pjesmu Takozvanim Hrvatom

Ne orli iz Trianona,
Nek nemarna braća doma,
Če bit kriva kad umremo,
I nedično poginemo!

Prsi tuče, da je Hrvat,
A ča ćeš je znam za dukat!
Ne špara ništ' na krčmici,
Kad Čigan riba po žici,
„Jači i veselo fučka,
Hej! Ča nam je po tisućka!”

Ali platit na novine,
Na hrvatske, na jedine,
Da se dite ča nauči,
Da se hrani sam na duši.
Da hrvatstvo si potpira,
Onda na dukat usmira,
Pak funat mu se veliči,
Kot bogatuš se sam diči.
Sada broji po filiri,
To su pravi himpeleri!

O Hrvati, dragi brati!
'Ko nećemo aldovati,
Propast ćemo prez pardona,
Prez zločinstva 's Trianona!
Krivi ćemo bit nek sami,
Smijat će se svit za nami!

Ivan Blažević

XI. Medjunarodni slavistički dani u Sambotelu

Stručni skup i izdanje u čast polihistora Augustina Pavla

– U proteklih trideset i pet ljet na medjunarodni slavistički skupi u Sambotelu sudjelovalo je 1500 slavistov iz raznih zemalja. Po broju diozimateljev najveći skup je bio peti, sa 450 znanstvenikov, a sve skupa je objavljeno već od 1500 predavanja – je rekao ugledni slavist i bivši rektor Zapadnougarskoga sveučilišta dr. Karlo Gadanji na otvaranju XI. Medjunarodnoga slavističkoga spravišća u Sambotelu, 14. oktobra, u petak dopodne, u nazočnosti brojnih časnih gostov i domaćih znanstvenikov kot i slavistov iz Hrvatske, Slovenije, Austrije.

U svoji pozdravni riči dr. Attila Katona, povjereni dekan sambotelskoga Pedagoškoga fakulteta, istaknuo je da organiziranje slavističkoga skupa ne govori samo za sadašnjost nego je i neka vrsta putokaza u budućnost s velikom odgovornošću. Ovoljetni slavistički dani su posvećeni bogatom životnom djelu Slovenca Augustina Pavla, povodom 130. obljetnice njegovoga rođenja i, kako je rečeno, svaka narodna

Na otvaranju skupa

grupa bi se veselila ako bi imala takove istaknute peršone. – Ovakove medjunarodne priredbe od ranga svenek odnesu glas naše ustanove ka trenutno stoji pred preobraženjem i pri tom moramo reći i to da u ugarsko visokoškolsko pricali bi već pinez, jer to bi tek bila dugoročna investicija. Naša ustanova i nadalje podupire djelovanje katedrov podučavanjem narodnosnih, hrvatskoga i slovenskoga jezika i književnosti, jer mi moramo držati otvorena vrata pred mogućnosti učenja jezikov i u tom stručnom djelovanju važnu ulogu imaju i ovakovi slavistički skupi, slavističke djelaonice – rekao je dr. Attila Katona. Dr. Karlo Gadanji je u svojem svečanom govoru uputio riči zahvale svim organizatorom ki su već od četiri desetljeća potpirali i omogućili znanstvena istraživanja, sastanke u našem varošu, upozoravajući i na to da uspjehe i rezultate kvar bi bilo zničiti. Polag toga predstavio je novo izdanje o Augustinu Pavlu, čije ime i djelatnost usko se veže uz Željeznu županiju. Knjiga je objavljena u seriji Bibliotheca Slavica Savariensis na 213 stranica ter se bavi svestranom djelatnošću Augustina Pavla. Glavni urednik je dr. Karlo Gadanji, a urednice Judit Pavel-Simon i Marija Kozar-Mukič. O slovenskom velikanu je ovput govorila i njegova kći Judit Pavel-Simon, a pri tom je podilila i mnogobrojne osobne doživljaje. Za svečanimi govori došlo je do uručenja nagradov Frana Miklošića, a med Hrvati priznanje je mogao prikzeti dr. Robert Hajszan, povjesničar, lingvist iz Austrije, ujedno i predsjednik Panonskoga

instituta i glavni urednik Panonskoga ljetopisa. Akademičarka iz Slovenije, dr. Zinka Zorko, kojoj su ovom prilikom čestitali i 80. rođendan, pozdravila je sve nazočne, a akademik, prof. dr. István Nyomárkay je održao svoje predavanje. Što još za nas Hrvate more biti iznimno važno da na drugi dan stručnoga skupa je predstavljen Hrvatsko-mađarski rječnik. Čaba

Horvath, direktor Izdavačke kuće Croatica, najprlje se je zahvalio autorom i svim pomoćnikom ki su svoje znanje, trud i djelo uložili u izradbu rječnika, a detaljnije smo čuli o vridnom izdanju od samih urednikov, Janje Prodan i Ernesta Bariča. Čez dva dane u Sambotelu skoro pedeset predavačev je referiralo u četiri sekcija, a mora se i to spomenuti da kroatističke sekcije ljetos su bile vrle i jake.

th

Časni gosti i domaćini na slavističkoj konferenciji

Poslovna radionica Hrvatske turističke zajednice

U prostorijama budimpeštanskoga Hotela Mercure Budapest City Center, u organizaciji budimpeštanskog predstavništva Hrvatske turističke zajednice, na čelu s voditeljem Marinom Skenderovićem, 10. listopada 2016. održana je poslovna radionica.

Uobičajen je to susret između hrvatskih turističkih subjekata i mađarskih partnera, koji služe kao platforma za uspostavljanje nove te jačanje već postojeće suradnje. Pozivu organizatora odzvalo se 27 hrvatskih i preko 40 mađarskih partnera. Voditelj budimpeštanskoga predstavništva HTZ-a Marin Skenderović taj je odaziv ocijenio izvrsnim, i kao rezultat upita sudionika nam reče da su svi jako zadovoljni radionicom te i nadalje traže njezino priređivanje. S mogućnošću oglašavanja na internetu turis-

tičkim agencijama sve je teže poslovanje, ali osobni kontakti i međusobna usuglašavanja partnerskih ponuda za iduću turističku sezonu još uvijek pridonose uspješnome poslovanju. Paleta sudionika budimpeštanske poslovne radionice iz godine u godinu se širi, pa jednako tako i njihove ponude. „Itekako ima smisla održati ovakav susret jer smo sigurni da će na ovaj način biti realizirano nešto što inače ne bi se ostvarilo“ – reče nam g. Skenderović. Budimpešta nije jedini grad u kojem se održavaju poslovne

radionice, ti se susreti priređuju i u onim državama gdje Hrvatska turistička zajednica ima svoje predstavništvo. Na toj se ljestvici prema odazivu sudionika mađarski glavni grad nalazi među prvih pet gradova. Ne bismo ni pomislili u koliko se mjeri razvila ponuda agencija, od prvotnih hotelskih i apartmanskih smještaja, do paket-aranžmana za blagdane, organiziranih izleta i programa, grupna putovanja i ture, do priređivanja konferencija ili susreta, pa sve do vjenčanja. Raspon ponuda turističkih agencija prati svjetske trendove, sve ovisi koliko smo voljni potrošiti ili koji nam je iznos na raspolaganju da ispunimo svoje želje.

k.g.

HOŠIG-ovo gostovanje u Osijeku

Nakon hrvatske prijestolnice, grada Zagreba, te Zadra, Dubrovnika i Splita, HOŠIG-ova Literarna i plesna scena ponovno gostuje u Lijepoj Našoj. Naime, u sklopu natječaja Ministarstva ljudskih resursa „Határtalanul“, oni borave u Osijeku. U sklopu posjeta, od 10. do 13. studenoga 2016., posjetit će tamošnji Prosvjetno-kulturni centar Mađara, gdje će se upoznati s obrazovnim radom i sustavom ustanove te njezinim postignućima. Potom slijede zajedničke probe, naime 11. studenoga u Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića, od 19 sati dvije škole zajednički izvode povijesni igrokaz „Vremeplov“, manje uloge osječki će učenici odigrati na mađarskome jeziku. Sutradan, 12. studenoga, razgledanje je znamenitosti grada Osijeka, posjet Laslovu i Korođu, te završna večer. Dana 13. studenoga povratak je u Budimpeštu. Poziv će biti uručen na gostovanje Osječana na uobičajenome Tjednu hrvatske kulture budimpeštanske Hrvatske škole, koji će biti između 21. i 25. studenoga. Glavni su

pokrovitelji osječkoga gostovanja veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman i veleposlanik Mađarske u Zagrebu József Magyar.

k. g.

Veliki dan čepreških Hrvatov

Odana počast živim i pokojnim Jankovićem

Hrvatsko otpodne čepreških Hrvatov začelo se je 1. oktobra, u subotu, u mjesnom cimiteru, kade su blagoslovljeni obnovljeni grobni spomeniki ovde zakopanih članov plemićke obitelji Janković Daruvarski, a potom je spravišće pri Jankovićevoj kapeli nastavljeno s mašom zadušnicom. Jankovićevo svečevanje je zašlo do svojega vrhunca u Osnovnoj školi „Dr. János Horváth Csepregi“ s izložbom naslova „Jankovići Daruvarski i Čepreg“ i sjajnim kulturnim programom Hrvatov iz trih zemalj ter, naravno, skupnim jačenjem i sviranjem do kasne noći.

Hrvati iz trih zemalj u Jankovićevoj kapeli u Čepregu

Hrvatska samouprava Čeprega, na čelu s Marijom Kralj-Kiss, ljeta dugo njeguje spominke na plemićku obitelj Janković, a u detaljnom otkrivanju povijesnih biserov svakako hvalevridno djeluje etnografkinja Terézia Horváth-Balogh, ka neumorno traga za grofovskom familijom, ka je imala svoje posjede i imovinu u u dotičnom varošu. Ovput u mjesnom cimiteru su blagoslovljeni grobni spomeniki Eleonore Janković-Cserneki i nje muža kot i sina. – Puno ljet je duralo ovo naše mišljenje da se spuni naša želja da ovi grobi ne budu tako ubogi i siromaški, travom zarašćeni. Simo su bili potribni i pinezi, hvala Bogu i to smo dobili od državnih naticanj i moramo se zahvaliti i Gaboru Popoviću ki je napravio novu pratež za ove grobe. Sad moremo i mi, čepreški Hrvati, biti gizdavi i su nas i pohvalili, kako smo si dali lipo urediti ov grobni vrćak Jankovićev – je istaknula čepreška peljačica Hrvatov. „Andjelak na grobnom kamenu maloga Kalmana Markovicsa neće više plakati. Morebit još?! Ali to će biti suze radosnice i zahvalnosti. Bog vidi i u otajnom. Naplatiti hoće sve dobrote ke se činu med nami“ – rekao je pri blagoslavljanju obnovljenih grobov Štefan Dumović ki je bio i glavni celebrant svete maše uz Józsefa Finte, čepreškoga farnika. Od cimitora i piše nije daleko Jankovićeve kapela, pri koj se rijetkokrat združu vjerniki posebno pri hrvatskoj maši. Pri kapeli, ku okružuje bujna priroda, a prekrasna panorama te hiti dol s noge, ovput se je ponosno zdignula hrvatska jačka na diku i slavu u prošlosti nekako pozabljenih Jankovićev. U nutarnjem dijelu Božjega doma je pred kriptom Antuna Jankovića, ki je i ovde zakopan, položen vijenac, a pod vijenac zaručnice, ka je darovana kapeli od Marije Janković, takaj zahvaljujući mjesnoj Hrvatskoj samoupravi, je postavljena dvojezična spomen-ploča. Izložbu o Jankovići u školi je otvorila Terézia Horváth-Balogh ter

je ostala i jačiti med svojimi čepreškimi jačkari-cami zbora „Janković“. U folklornom spektaklu su nastupali još židanske jačkarice zbora „Peruška Marija“ ter HKD „Čakavci“, takaj iz Hrvatskoga Židana, i Muško jačkarno društvo iz Hrvatskoga Jandrofa koje je pred kratkim proslavilo 25. obljetnicu svojega utemeljenja, i s kotrigi po prezimenu Janković. Minute uživancije su došle pri spektaklu Zavičajnoga društva „Sinac“ iz Zagreba koje je gledateljstvo upoznalo ne samo s dragocjenim folklorom ličkoga kraja nego i sa specijalnom muškom izvedbom tamošnjih jačak, ojkanjem, nematerijalnom baštinom UNESCO-a. Kako je rekla Anamarija Bogdanić-Vlašić, peljačica Društva, rado dojdju u Gradišće jer su i oni čakavci, i ovde se čutu kot doma, a „treće poluvrime“, tj. slobodno druženje prez protokola, u njevom gostovanju je svenek najlipši dio putovanja. Anamarija Blažević, gradonačelnica Pakraca, prvi put je boravila u Čepregu, zahvaljujući i Jankovićevoj povijesnoj poveznici, i oduševila se je, koliko Jankovići imaju uticaja u ovom gradišćanskom gradu. Pravoda joj je to dalo i ideju da se u dogledno vrime med varoši napravi i suradnja, po mogućnosti s podupiranjem Europske unije.

„Moramo poštovati naše hrvatsko jerbinstvo, jer u prošlosti smo čuda toga zanemarili. A sad smo počeli koracati na Jankovićevoj stazi, ćemo viditi, ča će se još dogoditi na toj cesti“ – naglasila je još Marija Kralj, voditeljica male hrvatske zajednice u Čepregu, koja, kako i ova pelda kaže, pripravna je učiniti velike stvari i iznad moći, sve dokle nek svitli hrvatska svića u Čepregu.

Tiho

Obnovljeni grobni spomeniki u čepreškom cimiteru

Jubilarna godina martinačkoga Ženskog pjevačkog zbora „Korjeni“

Uspješni zbor u petak, 7. listopada u večernjim satima, u mjesnoj športskoj dvorani proslavio je 20 godina postojanja, s velikom veselicom, uz mnoštvo prijatelja, orkestre Podravina, Vizin, Drava te goste iz Hrvatske: Gašo band i Slavonia band. Program je vodila Renata Balatinac, urednica MTVA, a pjevačice su pozdravile prijatelje, utemeljitelje Zbora, one koji ih prate otpočetka, među njima Vesnu Haluga, generalnu konzulicu Republike Hrvatske u Pečuhu, Ivana Gugana, predsjednika Hrvatske samouprave, utemeljitelja Jozu Harija, voditelja Ureda Jozu Solgu i dr. U okviru svečanoga programa od „Korjena“ gledatelji očarano su slušali niz prekrasnih pjesama iz hrvatskih krajeva.

U Podravini jedan od najtraženijih zborova zasigurno jesu martinački „Korjeni“ koji danas čine pjevačice: Đurđa Sigečan, Kristina Gregeš Pandur, Kristina Greguric, Rita Bella Ronta, Marica Ovari, Žuža Barić, Marica Đimeši, Marica Pečvari i Judita Ivanac. Od utemeljenja, 1996. godine, imaju bezbroj nastupa iza sebe u cijeloj Podravini. Njihove pjesme čuvaju i televizijske i radijske snimke od prošlih 20 godina. U njihovu se repertoaru nalaze uglavnom podravске narodne pjesme, a imaju i druge poznate i omiljene pjesme. „Korjeni“ pjevaju uz glazbenu pratnju odličnih svirača, a oni su: Levente Varnai, Jozo Kovač, Ambruš Sigečan i Atila Kuštra. Mnogobrojni njihovi nastupi ostvareni su u proteklih godina diljem hrvatskih krajeva Mađarske, a i šire. Raduju se nastupima u matičnoj zemlji Hrvatskoj, a zahvaljujući tomu što već toliko godina bez prestanka djeluju, imaju vrlo dobre odnose s raznim sastavima u Hrvatskoj. Imaju ih bezbroj. Godine 1997. nastupili su na snimanju poznate glazbene emisije „Lijepom našom“ u Slatini (Hrvatska). Iste su godine imali zajednički nastup s pečuškim KUD-om Tanac u Zagrebu gdje je domaćin bio KUD „Ivan Goran Kovačić“. Taj je nastup ovjekovječen i u obliku zajedničke CD ploče. Suradnja s folklornim društvima u Hrvatskoj odlična je, a to su KUD-ovi iz Virovitice, Pitomače, Brezovice, Suhopolja, Vi-

ljeva, Turanovca, Špišić Bukovice, Sopja, na čijim smotrama redovito nastupaju. Nastupile su u Slavonskome Brodu na festivalu „Brodsko kolo“. Njeguju prijateljski odnos s vokalnom skupinom „Vinodolke“ iz Grižana. Pjevačice Zbora jako su omiljene i poznate sa svojim podravskim tonom glasa gdje god su nastupale. Godine 2001. sudjelovale su na natjecanju pjevačkih zborova u Serdahelu i dobile zlatnu kvalifikaciju. Redovito su nastupale na kulturnom programu državnoga Hrvatskog dana u Šopronu, Budimpešti, Kaniži, Sambotelu i Pečuhu. Tko ih želi poslušati, mora samo doći na podravске priredbe jer su redoviti sudionici Hrvatskih dana u podravskim naseljima. Godine 2005. osnovali su Kulturno društvo „Martince“. U okviru udruge djeluju tamburaški sastav, plesna skupina i Ženski pjevački zbor „Korjeni“ s 30 članova. Cilj je Društva svojim djelovanjem potaknuti, razvijati, prikazati i očuvati bogatu tradicijsku kulturnu baštinu svojega podravskoga kraja, njegovati stare običaje, plesove i pjesme. Suradnja s mjesnom Hrvatskom samoupravom vrlo je dobra u organiziranju njihovih mjesnih priredaba. Predsjednik je kulturnoga Društva martinački načelnik Levente Varnai, a dopredsjednica Društva i voditeljica Zbora Kristina Gregeš Pandur.

Luca Gažić

Berba u Hrvatskome vrtiću

Listopad smo u vrtiću obilježili berbom i berbenim veseljem, što smo uradili 3. listopada u promontorskoj (Budafok) Vinogradarskoj stručnoj školi, i to u organizaciji odgojiteljice Zorice Zorić i s pomoću roditelja Árpáda Lukicsa-Husziya. U to mjesto putovali smo posebnim autobusom. Vrtićaši su imali priliku pogledati goleme bačve u podrumu i sudjelovati u postupcima preradbe grožđa. Brali su grožđe, a zatim ga muljali i na kraju tiještili, i tako dobili mošt. Zatim, naravno na veliko zadovoljstvo, probali su mošt. Obrano smo grožđe sutradan u vrtiću opet muljali i tiještili s pomoću Martina Išpanovića, „dide“ Andrije Išpanovića. Prilika je bila za veselje, tomu je služila dobra glazba i na licu mjesta ispečeni kolač.

*Jelica Kőrösi
odgojiteljica*

Dan trčanja i šetnje

Samouprava budimpeštanskog Eržebetvaroša i ove je godine, 24. rujna, priredila Dan trčanja i šetnje, u Gradskom parku (Városliget), na kojem je sudjelovalo tisuću tristo osoba. Pomoću Hrvatske samouprave VII. okruga nekoliko učenika Đačkoga doma također je sudjelovalo na toj priredbi. Predsjednica Hrvatske samouprave Katica Benčik i njezina zastupnica Anica Mandić okupile su nas kolegistice i odvele u taj prekrasni park. Nas sedamnaestero rado smo se odazvali tom programu, jer smo mislili da malo gibanja nikada ne škodi našem organizmu. Trčanje je bilo na 1507 metara. Bili smo jako vješti i među prvima smo utrčali u cilj. Svi smo dobili lijepe majice s natpisom eržebetvaroške samouprave. Posebno nam je čestitao i gradonačelnik VII. okruga Zsolt Vattamany. Već nestrpljivo očekujemo sljedeće priliku, a već nam sada najavljuju sudjelovanje i ostali naši prijatelji. Kako smo saznali, sljedeći Dan trčanja i šetnje bit će na Svetog Nikolu. Nadamo se dobrom vremenu, i da će nam se pridružiti što više HOŠIG-ovih polaznika, a jednako tako i profesora.

*Majra Prekajski
uč. 11. razreda*

Svi sveti – 1. studenoga

Svi sveti dan je spomena na kršćanske mučenike i slavi se još od 4. stoljeća. Tada je to slavlje padalo na prvu nedjelju nakon Duhova. U Katoličkoj je Crkvi pomaknut na 1. studenog odredbom pape Grgura III. u 8. stoljeću. Dan na koji se obilježavaju Svi sveti povezano je s drevnom keltskom svetkovinom Samjain. Ona je označavala početak nove godine, odnosno dane u godini kada se duše umrlih opet pojavljuju na Zemlji. Vjeruje se da se istodobno na Zemlji u te dane nalaze i žive i duše umrlih. Običaji koji obilježavaju Sve svete jest posveta grobova obitelji i prijatelja koji više nisu s nama, polaganje cvijeća i paljenje svijeća na njihovim vječnim počivalištima.

Hrvatski kamp za marljive učenike

Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ ulaže ponajprije u mlade naraštaje. Tijekom svoga djelovanja organizira za djecu natjecanja, natječeje na hrvatskom jeziku, izlete u matičnu domovinu, dodjeljuje stipendiju, priznanja, organizira kampove u kojima se uči hrvatski jezik, druži se s učenicima iz Hrvatske. Takav je bio i kamp koji je održan od 29. rujna do 2. listopada u zalasabarskom Adrenalinskom parku.

Kako se oblači tokica?

Zahvaljujući potpori Ministarstva ljudskih potencijala, četrdesetero učenika serdahelske i draško-večke škole (pet učenica) proveli su četiri dana u Zalas-

zabaru, nedaleko od Balatona. To je bila nagrada onim učenicima koji imaju petice iz hrvatskoga jezika i aktivni su u hrvatskome kulturnom životu mjesta i regije.

Tijekom četiri dana bio je vrlo bogat program, posjetili su Zalahvár, gdje su nekada slavenski vjeroučitelji širili kršćanstvo i hrvatsko pismo, dvorac i muzeje u Kesthelju, okupali se u bazenima zalakaroškim toplicama i iskušali mnoštvo igara u Adrenalinskom parku Zobor.

Svi u Adrenalinskom parku

Sva četiri dana popratili su ih hrvatski sadržaji, sa Žužom Tišler, dopredsjednicom i Gabrijelom Huler, zastupnicom serdahelske Hrvatske samouprave, učili su hrvatske pjesme, plesove, izradili tradicionalne cimere i jela, a zastupnica Bernadeta Blažetin priredila je kviz „Poznajes li svoj zavičaj“.

Prilikom raznih zadataka komunikacijskih igara, prepoznavanja hrvatske narodne glazbe, oblačenja nošnje i rješavanja zadataka djeca su se natjecala u četiri družine, koje su bile nazvane povijesnim likovima obitelji Zrinski (Nikola, Petar; Katarina i Jelena Zrinski). Zadnjeg dana kampa svi su nagrađeni slatkišima, majicama i mnoštvom doživljaja.

Učenici naše škole u taboru na Balatonu

Ali sve je počelo prije, još tijekom školske godine. Već su i pripreme bile uzbudljive jer su djeca mogla poslati nama svoje želje, tko s kim želi spavati u šatoru ili u paviljonu, na kakvim programima žele sudjelovati, imaju li novu zamisao, posebnu želju itd. Ove su godine prvi put bili s nama naši brućoši, koji su svojim pristupom donijeli šarolikost u život tabora.

Učenike smo podijelili u četiri mješovite skupine. Svaka si je izabrala naziv, a to su bili: Plavi ananas, Petra i vjeverice, Crveni smile i Šarene Japanke, a zatim su napravile svoje zastave. Ove su se skupine trebale natjecati do kraja tabora u raznim igrama.

U zadacima međusobnog upoznavanja odgovarali su na pitanja kviza, gradili kulu, žlicom nosili bombone. U poligonu su puhali balone, meli lopte, hulahopkom prešli preko močvare. U natjecanju, što su pripremili dragovoljci, lizali su čokolade, brižali balone, slamkom nosili vodu.

Naravno, i sport je imao jako važnu ulogu u životu tabora, i to osobito odbojka, nogomet i *streetball*. Djeca su se mogla okušati u badmintonu, stolnom tenisu, skakanju preko užeta itd.

Kreativnost djece bila je najbolje uočljiva u dramatizaciji narodnih priča: Crvenkapica, Snjeguljica, Pepeljuga i Trnoružica. Te su priče trebali dramatizirati u odgovarajućem stilu, s danim riječima, a budući da je ova godina godina Olimpijade, u priče su trebali unijeti razne sportske grane.

Najprivlačniji program bio je izlet u Gyenesdiás, u Park pustolovina. Tu, na stazama za sportske i skrajnje adrenalinske aktivnosti svatko je trebao sebe pobijediti. Zajedno smo navijali malima i većima, hrabrima i plahima, radovali smo se svakom uspjehu.

Noćni su programi također bili omiljeni: „retro“ disko, noćno kupanje u Balatonu i noćna odbojka. Naravno, u programima su i ove godine mnogo pomagali naši dragovoljci koji su uvijek oduševljeno navijali svojoj skupini.

Najveći je uspjeh našega tabora jačanje zajednice, što znači da se u taboru zajedno bore mali i veliki, skupa se igraju i u zadacima uvijek pomažu jedno drugome. Tako se i u školu vraćaju kao stari prijatelji s lijepim zajedničkim doživljajima.

Svakako trebam zahvaliti svojim kolegama (Ákosu Kolláru, Lidi Stanić, Gáboru Surányiju) koji me već u proljeće „bombardiraju“ novim zamislima i za vrijeme tabora daju sve od sebe.

A sada, na kraju, želim svakome uspješnu školsku godinu i vidimo se sljedećeg ljeta na Balatonu!

Marica Dudaš Gyöngyös
vođa tabora

Foto: Ákos Kollár

Listopadske aktivnosti šikloške Hrvatske samouprave

Jesen je bogata aktivnostima i programima Hrvatske samouprave grada Šikloša koje organizira za svoje građanstvo te Hrvate u gradu i okolici, kaže nam njezina predsjednica Timea Bockovac. Tako su ove godine nešto prije nego prošlih godina, 15. listopada, priredili Hrvatsku večer u gradskom domu kulture. U programu su nastupili pečuški KUD Baranja sa svojim orkestrom pod umjetničkim vodstvom Đure Jeranta, i dječja skupina salantskoga KUD-a Marica koja vježba pod rukom Vesne Velin uz pratnju tamburaša toga KUD-a koji vježbaju pod rukom Zoltana Vizvariya. Nakon folklornoga programa svirao je Orkestar Juice team. Priredbu je poduprla Hrvatska samouprava Baranjske županije. Kako kaže Timea Bockovac, tjedan dana prije, 8. listopada, šikloška Hrvatska samouprava organizirala je izlet na Plitvička jezera, a sada priprema božićni program zajedno s učenicima mjesne Osnovne škole Dorotty Kanizsai i donjomiholjačke Osnovne škole Augusta Harambašića.

-mcc-

Foto: Ákos Kollár

OLAS – Uz podupiranje mjesne Hrvatske samouprave, 27. listopada u domu kulture organizira se radionica koju će voditi Klara Papp od 17 sati. Program kane i više puta organizirati, a sada sudionici mogu napraviti razne jesenske urese odnosno, budući da su blizu Svi sveti, i vijenac. Vijenci i vrpce mogu se kupiti tamo, ostali su pribori besplatni. Organizatori svakoga srdačno očekuju.

KOLJNOF; KISELJAK – Na povratni pohod je dospila u Gradišće hrvatska školska delegacija iz Bosne i Hercegovine ov tajejan. Dvojezična škola i čuvarnica „Mihovil Naković“ lani je gostovala u partnerskoj općini Koljnofa, u Kiseljaku, a sad u okviru školske suradnje došlo je iz Hrvatske škole dvadeset učenikov i tri učiteljev. Po riči koljnofske školske direktorice Agice Sárközi, za nje je bogat program sastavljen. Posjetit će Samoupravu Koljnofa kade će je primiti načelnik sela Franjo Grubić, a sudjelovat će i u školskoj nastavi. Zvana Šoprona napravit će izlet u Cenki i u Budimpešti, a moć će se začuditi i prirodnoj lipoti Niuzaljskoga jezera. Čez tajejan dan ostat će vrimenta i za druženje, igru i zabavu, a pravoda se predstavljaju i znamenitosti i svakodnevice samoga Koljnofa kot i okolice.

PETROVO SELO; DONJA ZELINA – Slično Koljnofu, i Petrovo Selo ima ov dotični tajejan svoje goste. Po informaciji školske direktorice Dvojezične škole u Petrovom Selu Edite Horvat-Pauković, na početku tajejna je u naše selo doputovalo tri-naest dice, od 3. do 8. razreda, skoro sa cijelim pedagoškim zborom iz partnerske ustanove Osnovne škole Ksavera Šandora Đalskog iz Donje Zeline, a do petka će s dicom ostati školnikovica geografije Marijana Čolig. U brižno sastavljenom programu za goste su i ovde zanimljive točke. Od moljanja stijene na školskom dvoru, posjet Parlamentu u Budimpešti i Izdavačkoj kući Croatici, kot i pogledanje svečanoga spektakla Lada u ugarskom glavnom gradu. U tajejnu se planira još i posjet Kisegu, a valja skočiti i do Austrije, kot je to moguće svaki put u ovom kraju.

Na petrovskom školskom dvoru ovo djelo se je narodilo u suradnji školarov Petrovoga Sela i Donje Zeline

DUŠNOK – Samouprava naselja raspisala je natječaj za popunu radnoga mjesta obiteljskog liječnika u ordinaciji broj 1 – u obliku privatne liječničke prakse ili kao javnog službenika. Liječnička se praksa može nabaviti bez naknade. Po potrebi osiguran je službeni stan u zgradi ordinacije u središtu Dušnoka na obali potoka Voša (Vajas).